

[Hyväksytty julkaistavaksi Turun yliopiston *Hiiskuttua*-verkkolehdessä 2016]

Ilo etsiä, tutkia ja ajatella

Johanna Ilmakunnas

Miten menneisyyden ihmiset itse jäsensivät tekemisiään ja toimiaan, millaisia heidän kokemuksensa olivat ja miksi he toimivat tietyllä tavalla? Nämä kysymykset ovat johdattaneet minut tutkimaan aristokratian kulutustottumuksia ja elämäntapaa, työtä ja vapaa-aikaa, materiaalista kulttuuria, tiloja, esineitä ja kokemuksia 1600-luvun lopulta 1800-luvun alkupuolelle ulottuvana ajanjaksona Ruotsissa, Suomessa ja muualla Euroopassa. Erityisen kiehtovaa on tarkastella käytäntöjä, joiden merkitystä tai rationaalisuutta ei oikopäätä ymmärrä tai käytäntöjä, joiden taustalla on paljon monitahoisemmat syyt ja merkitykset kuin aluksi odotti. Tällaisia ovat vaikkapa ajatus siitä, että eliitit eivät olisi tehneet työtä tai että käsityöt olivat tarpeetonta yläluokan naisten askarointia. Shoppailu Pariisissa saattoi 1700-luvulla olla mielihyvän tavoittelua tavarantoiminnan ostamisella, mutta myös hyvän maun ilmentämistä, käsityöläisten tukemista tai osa kansainvälisiä diplomaattisuhteita. Säätyläisten ruokakokemukset liittyivät vähintään yhtä usein aterialla olleiden henkilöiden sosiaaliseen asemaan ja heidän välisiinsä suhteisiin tai siihen, että ruokaa ei ollut tarjolla kuin yltäkylläisiin aterioiden. Uudessa tutkimushankkeessa pohdin käsitöiden merkitystä menneisyydessä hyödyntämällä mm. aivotutkimuksen uusia tuloksia käsillä tekemisen merkityksestä ihmisten hyvinvoinnille ja luovuudelle.

Tutkimukseen ja tieteeseen liittyy vahva löytämisen ja ymmärtämisen halu sekä tahto keskustella asioista niin tutkijoiden, opiskelijoiden kuin muiden aiheista kiinnostuneiden kanssa. Tätä ajattelun, oppimisen ja ymmärtämisen ajatusta sekä kasvua akateemisen yhteisön jäseneksi ja sivistyneeksi kansalaiseksi ja eurooppalaiseksi pyrin painottamaan myös opetuksessani. Usean vuoden tutkimukseen keskittymisen jälkeen onkin suuri ilo opettaa yliopistossa ja oppia itsekin samalla.

Alma materini on Helsingin yliopisto, josta siirryin Turkuun, joka on yhtä aikaa tuttu ja vieras, sillä minulla on ollut ilo jo pidempään ohjata ja opettaa täällä. Opetan myös Luxemburgin yliopistossa, teen tutkimusyhteistyötä tutkijoiden kanssa useissa eri maissa ja olen ollut vierailevana tutkijana Britanniassa. Ennen akateemista uraani toimin vuosikymmenen Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kustannustoimittajana ja toimituspäällikkönä. Tieteellinen kirjoittaminen ja julkaiseminen ovatkin intohimoisen kiinnostuksen kohteita, joihin olen viime vuosina perehtynyt tutkijan ja toimittajan näkökulmasta.

Kirjoittaja hoitaa Suomen historian professuuria 2016–2017.